

GAZETA LWOWSKA

W Piątek

N^{ro}. 83.

21. Lipca 1826

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. powszechna Kamera nadworna dozwoliła użycia surowicy solnej z żup Skarbowych w Wieliczce i Drohobyczy na kąpiele, a przeto ludzkości cierpiącej podała środek korzystania z skutków zbawiennych, w surowicy zawierających się. To dozwole nie ogranicza się iedynie na pojedyncze strony, które sobie bezpośreduiego użycia surowicy na kąpiele życzą, lecz rozciąga się także na przedsiębiorców publicznych łazien, którzyby kąpiele z surowicy solnej założyli.

Wiadomości o warunkach, pod któremi użycie surowicy solnej na kąpiele miejsce ma, są osiągnąć można w C. K. Protomedykacie, w C. K. Administracyi Dóbr Skarbowych i Żup we Lwowie, tudzież w C. K. Administracyi żupnej w Wieliczce i we wszystkich Urzędach Cyrkułowych.

Cena stanowi się za wiadro surowicy solnej 6 kr. w monecie konwencyoney w miejscu żupy, zaś na stronę po 16 kr. M. K., nie licząc w to kosztów transportu.

— Z Wiednia. —

N. Césarz Jegomość raczył napisać własnoręcznie do owdowiałej Xiężnej Kohary w sposobie następującym :

»Kochana Xiężno Kohary !«

»Nieszczęsny przypadek, który W Panią i ięć rodzinę dotknął, głęboko Mnie poruszył. W Pani utraciłaś powszechnie szanowanego, zacnego i poczciwego oycę familii, ja zaś i Państwo wierne go służyć.«

Pamiętała długoletnich ięgo dla kraju usług, iakoteż do Moiej osoby przychylności w Moiej nie wygasnie pamięci. Przyymiy W Pani to zapewnienie iako dowód Moiego zupełnego upodobania z usług zmarłego, i bąć zawsze pewną Moiej łaski i życzliwości.«

»W Laxenburgu d 2. Lipca 1826.«

»FRANCISZEK.«

C. K. powszechna Kamera nadworna nadała uwolnione miejsce Assessora trzeciego przy Administracyi celnej w Galicyi, Examinatorowi Niższo-Austry. Administracyi cła, Janowi Schaureck.

— Z Węgier. —

Gazeta Preszburgska z d. 7. Lipca donosi : »Od czasu 113 posiedzenia Seymu w d. 19 z. m., na którym przez Izbę Magnatów Stanom przesłane Poselstwo względem wniosków tychże do przedstawienia na najwyższą Rezolucyją z d. 29. Maia dotyczącego się konskrypcyia — odczytane i podyktowane zostało, Stany naradzały się ciągle na posiedzeniach Cyrkułarnych, wypracowały projekt do Poselstwa z wzajemnymi postrzeżeniami, który dzisiaj będzie na posiedzeniu wzięty pod rozwagę.«

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka. Hiszpańska.

W Londynie odebrano wiadomości z Jamajki dochodzące do d. 9. Maia. Takowe wystawiają woysko Kolumbijskie za będące w złym stanie; od kilku miesięcy nie pobiera płacy. Woysko Kolumbijskie, które stało w Peru powróciło przez Panamę (tamże morzem przewiezione) Chęgre i Kartagenę do swojej oyczyzny.

Gazety Angielskie zawierają różne doniesienia o powstaniu wybuchłem w Walencyi, stolicy Wenezueli, na którego czele znajdnie się Jenerał Paez, a którego ma być zamiarem wprowadzić system federacyyny (iaki jest w Ameryce północnej, Meksyku, Buenos Ayres i t. d.) Doniesienia te przywiózł po części przez Nowy York do Londynu okręt wiozący depesze Sir Roberta Ker-Porter, Konzula Angielskiego w Karrakas, i P. Cockburna, który iako nowy Poseł Angielski w Kolumbii na fregacie Galatei przybył w d. 4. Maia do la Guayra, a częścią P. Hurry, Wice-Konzul Angielski w la Guayra, który ten port opuścił w d. 16. Maia i z depeszami prosto udał się do Anglii. Treść tych doniesień jest następująca : »Karrakas d. 4. Maia. — Jak wiadomo, Jenerał Paez wezwany był niedawno do Bogoty dla zdania sprawy z nadużycia władzy woyskowej przeciwko obywatelom. Rząd oddał z tego powodu dowództwo woyska w prowincyi Wenezueli Jenerałowi Escalono; atoli, gdy tenże ze swoim sztabem przybył do Walencyi w d. 29. Kwietnia, wybuchło powstanie; został aresztowany i kilku ludzi utraciło życie. Woysko i Władze Wenezueli, iakoteż w Puerto Cabello ogłosily Jenerała

swoim dowódcą i Prezydentem Rzeczypospolitej Wenezuelskiej; lud i wojsko zdaje się jego mocno być przywiązane. Jenerał Mazarionnictwa Paeza wyruszył potem z uchem wojska przeciwko Karakas. Władze chciały się zupełnie opierać powstaniem; i ciwnie zacięły się onych przyjęciem i dla tego działy się w d. 3. i 5. Maia. W d. 4. odbyło się zgromadzenie kupców, najwięcej z Anglików lub Amerykanów północnych złożonych; zalecono im mieć pieniądze, ponieważ Skarb wypróżniony. — »La Guayra d. 4. Maia.« — Przez umyślnego gońca z Karakas odebraliśmy wiadomość, że Władze Walencyi wezwały mieszkańców Karakas, działać wspólnie z nimi, aby Wenezuelę zamienić w Państwo Związkowe. W noce zeszlęty zebrałi się: Intendent z Karakas, Mendoza, Komendant woenny i inne osoby, aby odpowiedzieć na wezwanie. Adwokat jeden trudni się rozbiorem powodów, dla czego żądają Związku. Już dawno można to było przewidzieć, atoli sądzono, że czas do tego nie nadszedł. Od niejakiego czasu różne były przyczyny do nieukontentowania, szczególniej uskarżano się na niedogodność wielkiej odległości tego departamentu od siedziby Rządu (Bogoty.) Do prawdy podobna, że oskarżenie to przeciwko Jenerałowi Paez z powodu nadużycia jego władzy przy wykonaniu ustaw wojskowych, przyspieszyło obławienie rzeczzonego życzenia. — »La Guayra z d. 7. Maia. — Nie wiadomo jeszcze, co zawyrokowały Władze Karakasie. Intendent Mendoza zaraz po odebraniu wiadomości o zbliżeniu się Jenerała Marino, zebrał przez pożyczkę u kupców pieniądze dla utrzymania wojska. W Puerto Cabello przyjęto nowy systemat, i wojsko złożyło przysięgę. Lud Walencyi ogłosił Boliwara swoim Prezydentem; aż do jego przybycia Paez ma mieć najwyższą władzę. Wyślano Deputowanych do Boliwara, kórych codziennie spodziewano się w Bogocie, aby go zaprosić do Walencyi. — »La Guayra z d. 9. Maia. — Marino wszedł do Karakas; żądał ón pożyczki, z resztą utrzymał porządek. Żołnierze przechodzą do Jenerała Paez; już miał z do 3,000 ludzi zebrać w Walencyi, i zamyśla wyruszyć do Bogoty, dla ogłoszenia tamże systemu federacyjnego, podług którego Kolumbiia składać się będzie z trzech Państw Związkowych: Wenezueli, Kandinamarca i Quito. Zdaie się, że Paez i jego stronnicy za daleko posunęli, iżby się cofnąć mogli.« — Kuryier, z którego większa część tych wiadomości wyciągnięta, dodaje: »P. Hurrý, który, jak powyżej wyrażono, przybył dzisiaj do Wydziału Spraw Zewnętrznych, opowiada, że przy jego odjeździe z La Guayra w d. 10 Maia wszystko było spokojne, i zdawało się, że

rzeczy pozostaną w terażniejszym stanie do przybycia Boliwara, którego spodziewają się w Lipcu.«

Zjednoczone Stany Ameryki północnocy.

Gazety Nowo-Yorkskie umieściły akt Rządu z Washingtonu o roszczeniach Państw Ameryki północnocy względem prywatnych łupiestw do Francyi; takowy datowany z d. 10. Maia i podpisany przez P. M. H. Clay; Kongressowi udzielony był z 546 dowodami.

Kongres odroczonej został w d. 22. Maia aż do pierwszego tygodnia miesiąca Grudnia.

Hiszpania.

Gwiazda donosi z Madrytu z d. 22. Czerwca: »Król powrócił z całym swoim Dworem dziesiętym poranku z Aranjez do Stolicy. Monarcha rozkazał wojsku czynić obroty, i około południa przyjmował Ciało dyplomatyczne i Władze duchowne i cywilne.

Wielka Brytania i Irlandya.

Król bawi ciągle w zamku letnim w Windsor, używa czc. o przeiadczki w parku i okolicy, i zdrów zupełnie.

P. Kanning wybrany jest do Izby Niższej z Newport, a Kanclerz Izby Skarbowey, P. Robinson, z Rippen, P. Alex. Baring z Kallington.

Miejsce wyborów Ilchester, gdzie Hunt na teraz jako kandydat występuje, jest to samo, gdzie z powodu buntowania ludu lat kilka był więziony.

Stronnictwo Kandydata Wood uzbroiło się w Prestonie w kłie, i gwałtem wstrzymało wyborców Kapitana Barrie od głosowania. Przy tém zdarzeniu zaszlęły rozruchy; kilka osób doznało nieprzyzwoitego obeyscia się. Major Prestonu był zmuszony wezwać wojsko na pomoc dla przywrócenia spokojności. Stronnicy Wooda widząc niepodobienstwo, aby ich przyjaciel był wybrany, użyli wszystkiego, by Wood drugi ich poluźnienie, był obrany. Nakoniec stał Pool iak następuje: P. Stanley miał 2583, P. Wood 1731, Kapitan Barrie 1449, a Kobbet 924 głosów.

Wyborcy bogatego i ludnego Hrabstwa York mają wybrać na następny Parlament po pierwszy raz zamiast dawniejszych dwóch, czterech kandydatów. Powiększenie to pochodzi ztąd, że przeszły Parlament małe miasteczko Grampund, z powodu nadużycia wolności w wyborach, ogłosił ie za pozbawione prawa do wyboru.

Podług wiadomości z Londynu z d. 1. Lipca, wybory do Parlamentu w Irlandyi pomyślono

wypadała dla emancypacji katolików. Na Wydział w Louth ma zupełnie wpływ Duchowieństwo katolickie. W mieście tem znajduje się więcej iak pięćdziesiąt duchownych; tymże udało się matych (katolickich) dzierżawców wielkich (protestanckich) dóbr posiadaczów tak dalece uczynić niepodległymi, że ci wyborcy po większej części niepodległe wybrani, a nie iak dawniej stósownie do woli właścicieli gruntowych, wysyłali do Parlamentu członków, będących przeciwnymi emancypacji.

W Irlandyi bardzo nieszczęśliwe skutki połączyły za sobą wybory Parlamentowe. Znaczną liczbę ludzi raniono lub zabito; w iednym tylko mieyscu zo do 30 ludzi.

Francya.

Na posiedzeniu Izby Parów w d. 29. Czerwca zdał sprawę Louis Brizac z projektu do ustawy finansowey na rok 1827. Dyskusye miały się w tój mierze rozpocząć w d. 3. Lipca.

Kommissya likwidacyyna dla próżb o wynagrodzenie wychodźców ustanowiona, podług Monitora do d. 1. Lipca b. r. zaliwidowała sumnę 331,058,473 fr. 16 cent, po odtrąceniu 27,307,969 fr. długu. Na żądanie zezwolono, aby z tój sumny zapisać do wielkiej księgi długu narodowego 231,172,188 fr. 21 cent. kapitału, czyli 6,935,248 fr. dochodów wieczystych.

Gwiazda naynowszej daty odpowiada na ponawiane wiadomości o pochodzie francuzkiego korpusu do Madrytu: »Wiadomość ta tyle jest prawdziwą, ile podanie w Dzienniku rozpraw o ugodzie w Czerwcu zawartej, podług której od d. 1. Lipca woysko francuzkie w Hiszpanii z 25,000 na 15,000 miało być zmniejszone.«

Zjednoczone Niderlandy.

Dnia 20. Czerwca rano wyjechali Królestwo Jchmość z Xiężniczką Maryianną z Hagi do zamku Loo. O godzinie 12tėj udali się Xięstwo Jchmość Niderlandzcy do Amsterdamu, żąd także poiądą do zamku Loo. Xiążę Wilhelm Pruski spodziewany za kilka dni w tymże zamku. Jego Królewicowska Mość przybędzie dnia 1. Lipca przez Utrecht i z zamku Loo uda się do Hagi.

Niemcy.

Gazeta w Monachium wychodząca donosi z tamtąd pod d. 29. Czerwca:

Król Jegomości, który dnia wczorayszego wyjechał o godzinie 4tėj z Passau, i dnia tego obiadował w Landshut, przybył o godzinie 9tėj

wieczorem do stolicy. Królowa Jeymość wyjechała na powrót z Lambach przez Altottingen, i dopiero dzisiay przybędzie.

Taż Gazeta donosi pod d. 2. Lipca:

Królowa Jeymość Teressa powróciła wczoray wieczorem o godz. wpół do 7mėj z Xięciem Luitpoldem i Xiężniczką Adelgundą do tu-teyszej rezydencyi.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 7. Lipca. —

Hrabia Liwen Jen. piech. Adjutant J.C.K.M. Ambasador, wyjechał przez Francyją do Londynu, a Margrabia Brignole Sole, nadzwyczajny Posel Sardyński z swoim orszakiem, do Petersburga.

Dzrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego podała do powszechney wiadomości, iż dostrzeżony został w cyrkulacyi rubel fałszywy z r. 1818, dość łatwy do rozpoznania po kolorze zupełnie ciemnym podobnym do zabrudzonego ołowiu, tudzież, że różne części iego a szczególniej korony są nie wydane, iak gdyby zalane, na okregu napis jest bardzo nie wyraźny. Jest on odlany z kompozycyi metaliczney, do której antymonium i cyna wchodzi, i nie wcale srebra nie zawiera. Wzywa się wszelkie Władze skarbowe i policyyne do dawania bacności na kurs tego rodzaju pieniędzy, dla ochronienia kass i prywatnych osób od szkody i ukarania winowayców.

Rossya.

— Z Petersburga. —

J. C. M. W. Xiążę Michał d. 7. z. m. v. s. wyjechał do miasta Moskwy.— N. Pan do Kommissyi urządzaiący obrzęd koronacyyny, dołączył Senatora Xięcia Cyjejanowa i rzecz. Rad. St. Gedeonowa.

Orszak przy zwłokach N. Césarzowej Elżbiety przybył do Mozaiska, dnia 25. Maia o godzinie 10tėj wieczorem. Trumna postawiona była w kościele katedralnym na katafalku polowym, poczem Arcybiskup Filaret odprawił nabożeństwo żałobne w obecności N. Césarzowej Matki. Nazajutrz o godzinie 3ciej po południu, wyruszył orszak w dalszą drogę.

Wczoray, we Czwartek d. 3. Czerwca, rozpoczęły się w sali powszechnego zebrania rządzącego Senatu Departamentów S. Petersburgskich, posiedzenia naywyższego Sądu kryminalnego, ustanowionego naywyższym Manifestem z d. 1. Czerwca. Straż iego honorową, prócz zwyczajnego hauptwachu, składa oddział pułku kawalergardów.

Miasto Międzyboż na Podolu d. 11. z. m. zupełnie zgorzało, z 300 domów, są tylko gruzy;

z sprzętów i towarów nic nienratowano; kilkanaście osób utraciło życie.

— *Z tamtąd.* —

Z rozkazu N. Pana, przeniesione zostały zwłoki zmarłej Césarzowej Elżbiety dnia wczorajszego z Kaplicy pałacu Tszesne do Kościoła katedralnego S. Piotra i Pawła.

Feldmarszałek Hrabia Stedingk nadzwyczajny Posel Króla Junci Szwedzkiego i Hrabia Einsiedl nadzwyczajny Posel Króla Saskiego złożyły swoje listy wierzytelne i mieli posłuchanie u N. Cesarzowej. Nadzwyczajny Posel Angielski, Lord Strangford, miał u NN. Cesarstwa posłuchanie pożegnawcze. Xiążę Devonshire, nadzwyczajny Posel Króla W Brytanii na koronacją przybyły, miał równie w d. 19. z. m. posłuchanie u N. Cesarzowej.

W d. 19. z. m. zjechał tu Xiążę Karol Pruski.

Jenerał piechoty Hr. Woronców, Adjutant N. Pana i Radca tajny Ribeaupierre, wyjechali ze stolicy do Achermann w Bessarabii. Obadwa mianowani są pełnomocnikami Cesarskimi, do mających się także rozpocząć w Lipcu narad z Pełnomocnikami Porty Seid-Mehmedem Haddi Effendi, Kontrolerem Azji, i Seid Ibrahimem Effendi, Mollą Skutariskim. Narady te są skutkiem zupełnego przystąpienia Porty do żądań Rossyi, a celem ich jest ustanowienie ostateczne stosunków pokoju i przyjaźnego sąsiedztwa, między obydwojma Mocarstwami.

Z Kronsztadu donoszą pod d. 23. Czerwca: Onegdaj wybuchnął w tutejszym porcie z niewiadomych przyczyn silny ogień, przezcożłożone zapasy desek i drzewa, iakoteż dla żeglarzy na uzupełnienie do okrętów potrzebne liny, konopie, smoła i t. p. wraz z rzędem bud stały się pastwą płomieni. Okręty kupieckie z ładunkiem i bez ładunku, i okręty do lichtowania oddalono natychmiast z portu do zatoki, aby ie uchronić od niebezpieczeństwa. Zaraz w początkach stągcy tu parowy okręt Angielski iakoteż podobne dwa z Baird okazały się bardzo czynnymi i z dobrym skutkiem. Oficerowie i szeregowi Ces. Marynarki, załoga, osada okrętu Angielskiego liniowego Gloucester, na którym przybył Xiążę Devonshire, urzędnicy cłowi, słowem każdy ubiegał się, tak ocalić okręty iakoteż wstrzymać dalsze szerzenie się ognia; co się też i udało, chociaż płomień nad wszelki opis wysoko się wznosił, natrafwszy właśnie na same łatwo się palące materiały. Miasto

i port nieponiosły szkody; tylko strata złożonego drzewa jest znaczną; w innych artykułach nie wielką. Chociaż z tego przypadku prywatni wielką ponieśli stratę w wynienionych towarach, iednakże w ogólności dla handlu niema się czego obawiać, gdyż w Petersburgu znajdują się wielkie zapasy desek.

Turcyja.

W Dostrzegaczu Austriackim z d. 14. Lipca czytamy:

Osservatore Triestino z d. 8. Lipca pisze: »Kapitan przybyły tutaj z Kalamo (pod Cefaloniją) przywiozł wiadomość, iż C. K. fregata Bellona, na której znajduje się naczelny wodz C. K. Marynarki Jenerał Margrabia Paulicci przebyła morze pod Zante, gdzie połączyło się z nią dziesięć Austriackich okrętów, które oczekiwały na konwój i udała się z nimi na Archipelag.— W d. 5. t. m. zawinęła do tego portu Austriacka brygantyna w Smirny, przez nią dowiedzieliśmy się, że okręty wojenne wszystkich narodów wyszły z tego portu na ściganie rozbojników morskich, którzy popełniają bezprawia na Archypelagu; trzydziestu tych greckich piratów, srod których znajdować się ma sławny Vaso Braikovich zniszczyli już Anglicy. — Kapitan wspomniony brygantyny spotkał w d. 14. z. m. na morzu pod Mityleną C. K. fregatę Hebe, z konwojem, który prowadziła do Smirny i Konstantynopola. C. K. korweta Karolina połączyła się z Hebe na owem morzu.«

Daley tenże *Osservatore Triestino* zawiera następujący wyinek z listu z Smirny z d. 10. Czerwca: »Listy z Syra donoszą z d. 5. t. m. że Kommodor Hamilton na morzu pod S. Georgio di Skyro spotkał dziesięćnaście greckich rozbojniczych okrętów pod dowództwem sławnego Vaso Braicovich i Rumeliotą Gissoti. Przybywali oni z Skiatho zrabowawszy Zea, Andros Tasso, Skyro i Skiatho, w zamiarze rabunku innych wysp Archypelagu; Kommodor Hamilton zaprowadził tych rozbojników do Napoli-di-Romania gdzie przeciwko nim będzie wytoczona sprawa. — Z Peloponezu niemały wiadomości. Kapudan Basza wyreperował i zaopatrzył w żywność eskadrę swoją w Dardanellach i wraz z ową, która z Konstantynopola wypłynęła i równie stanęła w Dardanellach wydyżie niebawem pod żagle w celu dalszych działań. Niektórzy twierdzą, że te dwie eskadry przeznaczone przeciwko Hydrze, inni utrzymują, że część onych przeznaczona uderzyć na ową wyspę, druga obledź Napoli-di-Romania.«

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 29. Rozmaitości.)